

Korporatīvās pārvaldības principi

AS "Attīstības finanšu institūcija Altum" (turpmāk – Altum) korporatīvās pārvaldības principi ir izstrādāti, ievērojot Latvijas Korporatīvās pārvaldības kodeksu, Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas ieteikumus (Guidelines on Corporate Governance of State-Owned Enterprises, OECD, 2015), Nasdaq OMX Riga rekomendācijas korporatīvās pārvaldības jautājumos, kā arī ņemot vērā Latvijas Republikas normatīvos aktus, pārskatot un apkopojot Altum īstenoto praksi korporatīvajā pārvaldībā.

1. Mērķis un darbības mērogs

Vienoti korporatīvās pārvaldības principi palīdz īstenot ilgtspējīgu korporatīvo pārvaldību, veicina ētisku, atbildīgu un caurskatāmu korporatīvās pārvaldības praksi.

Altum savā darbībā ir noteicis un ievēro vienotus korporatīvās pārvaldības principus, lai nodrošinātu ilgtermiņa vērtības pieaugumu, atbildību un priekšnosacījumus vidēja termiņa darbības stratēģijā noteikto mērķu sasniegšanai, to efektīvu pārvaldību un darbības caurskatāmību un ir attiecināma visos Altum līmeņos, veidojot sekmīgu savstarpējo attiecību sistēmu starp akcionāru, padomi, valdi, darbiniekiem, klientiem un pārējo sabiedrību.

2. Stratēģija

- 2.1. Altum pamatdarbības nodrošināšanai tiek veikta stratēģijas, darbības plāna un budžeta izstrāde, kā arī citi normatīvi dokumenti, kuros noteikta virzība uz ilgtermiņa vērtības pieaugumu.
- 2.2. Altum darbības stratēģiskā attīstība trim gadiem tiek noteikta vidēja termiņa darbības stratēģijā, kā arī tiek nodrošināta tās īstenošana un noteikto mērķu izpildes novērtēšanas process.
- 2.3. Vidēja termiņa darbības stratēģiju izstrādā un izpildi nodrošina valde, kas regulāri atskaitās padomei par stratēģijas īstenošanas gaitu. Padome iesaistās stratēģijas izstrādes procesā un apstiprina padomes sēdē, kā arī uzrauga stratēģijas īstenošanu.
- 2.4. Vidēja termiņa darbības stratēģijas īstenošanas procesam tiek nodrošināta nepārtrauktība, tajā skaitā savlaicīgi uzsākot nākamā perioda stratēģijas plānošanas procesu.

3. Iekšējā kultūra un ētiska uzvedība

- 3.1. Altum tiek noteiktas korporatīvās vērtības, kā arī augsti profesionālās rīcības un ētikas standarti, nodrošinot, lai tie tiktu vērsti pret korupciju, interešu konflikta situāciju nepieļaušanu ikdienas darbībā, prettiesisku iekšējās informācijas izmantošanu un jebkuru citu nelikumīgu un neētisku rīcību.
- 3.2. Altum valde ir apstiprinājusi Ētikas kodeksu, kurā noteikti ētiskas rīcības un profesionālās uzvedības principi un vadlīnijas to sasniegšanai un īstenošanai. Jebkuru radušos neētiska rakstura gadījumu izskata Ētikas komisija, kuras locekļi ir neatkarīgi savā darbā.

4. Iekšējā kontrole, risku vadība un atbilstība

- 4.1. Altum ir ieviesta iekšējās kontroles sistēma. Darbības riski tiek pastāvīgi identificēti, uzraudzīti un pārvaldīti. Kapitāla apmērs ir pietiekams Altum darbībai piemītošo, apzināto

risku segšanai. Iekšējās kontroles, risku vadības un atbilstības sistēmas pārraudzību nodrošina padome, Revīzijas komiteja un Iekšējā audita daļa. Iekšējās kontroles, risku vadības un atbilstības sistēmas īstenošanu nodrošina valde, Aktīvu, pasīvu un risku vadības komiteja.

- 4.2. Altum ir izveidota neatkarīga Iekšējā audita daļa, kas ir pakļauta Altum padomei, un tās vadītājs iecelts ar Altum akcionāru sapulces lēmumu. Akcionāru sapulce ik gadu apstiprina Iekšējā audita gada darbības plānu. Iekšējā audita daļas sagatavotie ziņojumi par iekšējā audita pārbaūžu rezultātiem un vadības un kontroles sistēmas darbību tiek iesniegti valdei un padomei un vismaz reizi gadā iesniedz akcionāru sapulcei pārskatu par veiktajām pārbaudēm, galvenajām atklātajām problēmām, novērtējot iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un izsakot viedokli par veicamajiem pasākumiem iekšējās kontroles sistēmas darbības uzlabošanai.
- 4.3. Altum īsteno Altum darbību ietekmējošo risku pārvaldīšanu atbilstoši Altum risku pārvaldības stratēģijai, ko apstiprina padome, un citiem iekšējiem risku pārvaldības normatīvajiem dokumentiem Altum risku pārvaldībai ir izveidota risku vadības sistēma, ņemot vērā Altum lielumu, struktūru un darbības specifiku, kā arī ņemot vērā ierobežotās iespējas vadīt atsevišķus riskus. Ik ceturksni padome izskata valdes ziņojumus par risku vadības pasākumiem un to īstenošanas gaitu.
- 4.4. Saskaņā ar akcionāru lēmumu, Altum ir izveidota Revīzijas komiteja, kuras funkcijās ietilpst iekšējās kontroles un riska pārvaldības sistēmas darbības efektivitātes uzraudzīšana, ciktāl tā attiecas uz finanšu pārskatu ticamības un objektivitātes nodrošināšanu, kā arī veic citus tai normatīvajos aktos, padomes lēmumos un Revīzijas komitejas nolikumā noteiktos pienākumus.

5. Ārējais revidents

- 5.1. Altum savā darbībā piesaista ārējo auditoru / revidentu, kas veic neatkarīgu revīziju un sniedz atzinumus un/vai ieteikumus par to, vai, Altum finanšu pārskati sniedz patiesu un skaidru priekšstatu par finanšu stāvokli, darbības rezultātiem un naudas plūsmu, saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.
- 5.2. Revidentu izvēlas Publisko iepirkumu likumā noteiktajā kārtībā, veicot atklātu konkursu. Revīzijas komiteja sniedz atzinumu akcionāru sapulcei par revidenta izvēli.

6. Valdes un padomes locekļu nominēšana un iecelšana

- 6.1. Altum valdes un padomes locekļu nominēšanas un iecelšanas kārtību, kā arī kandidātiem izvirzāmās amata atbilstības un kvalifikācijas prasības nosaka *Publiskas personas kapitāla daļu un kapitālsabiedrību pārvaldības likums* (turpmāk - Pārvaldības likums), *Attīstības finanšu institūcijas likums*, *Kredītiestāžu likums*, kā arī saistošie Ministru kabineta noteikumi un ieteikumi, kas ietverti Pārresoru koordinācijas centra vadlīnijās.
- 6.2. Valdes un padomes nominēšanas process atbilst korporatīvās pārvaldības labās prakses principiem, nodrošinot atklātu, godīgu un profesionālu valdes un padomes locekļu atlasi un tādējādi veicinot profesionālu un kompetentu kapitālsabiedrības institūcijas izveidi.
- 6.3. Altum padomes un valdes sastāvu un darbības laiku nosaka *Attīstības finanšu institūcijas likums*.
- 6.4. Altum padomes sastāvu veido trīs padomes locekļi. Katrs akciju turētājs ir tiesīgs izvirzīt vienu padomes locekļa kandidātu. Padomes priekšsēdētājs ir Finanšu ministrijas izvirzīts padomes loceklis.
- 6.5. Altum valdē nevar būt vairāk par pieciem valdes locekļiem. Padome ievēl valdes priekšsēdētāju no valdes locekļu vidus.
- 6.6. Altum padomes un valdes locekļu pilnvaru termiņš ir trīs gadi.
- 6.7. Veidojot padomes un valdes sastāvu, tiek ievēroti dažādības principi un tiek pārstāvēti abi dzimumi.

7. Atalgojuma politika

- 7.1. Altum atalgojuma politika nodrošina Altum mērķu sasniegšanu, atbilstošas kvalifikācijas darbinieku ilgtermiņ piesaisti, darbinieku motivāciju kvalitatīvai darba izpildei, paaugstinātu darbinieku atbildības un iniciatīvas līmeni, kā arī efektīvi un racionāli izmantotus finanšu resursus, veicina darbinieku attīstību un lojalitāti uzņēmumam.
- 7.2. Altum atalgojuma politika darbiniekiem nosaka vienotus un taisnīgus principus, balstītus uz stratēģiskajiem mērķiem un rezultatīvajiem rādītājiem. Altum darbinieku finansiālās motivācijas sistēma nodrošina, ka darbinieki tiek sistemātiski novērtēti un atalgoti atbilstoši darba kvalitātei, iniciatīvai, darba intensitātei un ieguldījumam.
- 7.3. Altum padomes un valdes locekļu atalgojums tiek noteikts saskaņā ar *Pārvaldības likumu* un uz tā pamata izdotajiem Ministru kabineta noteikumiem, kā arī ievērojot Pārresoru koordinācijas centra izdotās vadlīnijas.
- 7.4. Altum valdes locekļi nesaņem atlīdzību par cita algota amata pienākumu veikšanu Altum.
- 7.5. Ar Altum valdes locekļiem tiek slēgti pilnvarojuma līgumi, un uz viņiem netiek attiecināti Darba koplīguma noteikumi.
- 7.6. Valdes prēmijas apmēru nosaka *Pārvaldības likums*. Prēmijas noteikšanā tiek ņemti vērā Altum darbības rezultāti iepriekšējā pārskata gadā, stratēģijas un darba plāna mērķu izpilde.

8. Valdes un padomes darba organizēšana un lēmumu pieņemšana

- 8.1. Altum valde pārzina un vada Altum darbību, kā arī atbild par normatīvajiem aktiem atbilstošu grāmatvedību. Valde pārvalda Altum mantu un rīkojas ar tās līdzekļiem atbilstoši normatīvajiem aktiem, statūtiem, padomes un akcionāru lēmumiem. Valdes uzdevumus un atbildību regulē noslēgtie pilnvarojuma līgumi un citi normatīvie akti. Valdes darbības principus, kā arī galvenos pienākumus, nosaka Altum statūti un valdes nolikums.
- 8.2. Altum valde pārstāv Altum kopīgi. Valdes locekļi var pilnvarot no valdes locekļu vidus vienu vai vairākus valdes locekļus slēgt noteiktus darījumus vai noteikta veida darījumus.
- 8.3. Padome pārstāv akcionāru intereses akcionāru sapulces starplaikos un pārrauga valdes darbību, izmantojot pārdomātus un efektīvus pārvaldības instrumentus: iesaistās Altum stratēģiskajā attīstībā, kā arī finanšu un risku pārvaldības sistēmas uzraudzībā, novērtē iekšējās kontroles sistēmas efektivitāti un veic citas normatīvajos aktos noteiktās darbības. Pieņemot informētus un izsvērtus lēmumus, tiek izvērtēta īstermiņa un ilgtermiņa ietekme uz Altum vērtību, ilgtspēju un atbildīgu attīstību.
- 8.4. Padomes darbības principus, kā arī galvenos pienākumus nosaka Altum statūti, *Attīstības finanšu institūcijas likums*, padomes nolikums. Padomes uzdevumus un atbildību regulē normatīvie akti.

9. Interesešu konflikta novēršana

- 9.1. Altum ir nulles tolerance pret kukuļošanas un korupcijas darbībām un to aizliegums jebkurā formā gan tieši, gan netieši.
- 9.2. Altum neiesaistās koruptīvos darījumos un pilnībā tādus nosoda. Atbilstošas korupcijas, kukuļošanas un interesešu konfliktu risku pārvaldības nodrošināšanai Altum ir izveidota iekšējā kontroles sistēma, kas nodrošina preventīvu risku vadību, un kontroles vide, kas ir vērsta uz korupcijas risku novēršanu, nepieļauj interesešu konfliktu un koruptīvas darbības un kukuļošanu lēmumu pieņemšanā un darba vidē kopumā.
- 9.3. Altum valdes un padomes locekļi ir valsts amatpersonas likuma *Par interesešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā* izpratnē un tiem ir jāievēro iepriekš minētajā likumā noteiktie vispārējie un speciālie valsts amata savienošanas, kā arī ienākumu gūšanas, komercdarbības, dāvanu un ziedojumu pieņemšanas un citi ierobežojumi.

- 9.4. Padomes un valdes locekļi savā darbībā ievēro *Komerclikumā* noteiktos ierobežojumus darījumu slēgšanai ar saistītajām personām, kā arī konkurences aizliegumu un likumā *Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā* noteiktos ierobežojumus.
- 9.5. Padomes un valdes locekļi nepiedalās lēmumu pieņemšanā jautājumos, kuros uzņēmuma intereses nonāk pretrunā ar padomes, valdes locekļu vai ar to saistīto personu interesēm.
- 9.6. Padomes un valdes locekļi regulāri pilnveido savas zināšanas mācībās par interešu konflikta novēršanas jautājumiem.

10. Akcionāru sapulce

- 10.1. Akcionāru intereses Altum akcionāru sapulcē pārstāv Finanšu ministrijas, Ekonomikas ministrijas un Zemkopības ministrijas valsts sekretāri vai ar valsts sekretāra rīkojumu noteikta cita ministrijas amatpersona, kurai ir visas normatīvajos aktos paredzētās kapitāla daļu turētāja pārstāvja tiesības, pienākumi un atbildība.
- 10.2. Akcionāru sapulce pieņem lēmumus *Pārvaldības likumā* un *Attīstības finanšu institūcijas likumā*, kā arī citos normatīvajos aktos noteiktās kompetences ietvaros.

11. Altum darbības caurskatāmība

- 11.1. Altum savā mājas lapā internetā publisko informāciju atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam, nodrošinot, ka publicētā informācija ir savlaicīga un sniedz skaidru priekšstatu par kapitālsabiedrības pārvaldību, stratēģiju, saimniecisko darbību un finanšu rezultātiem.
- 11.2. Visi darījumi ar saistītajām pusēm, kuriem ir nozīmīga ietekme uz Altum, normatīvajos aktos noteiktajā apjomā un kārtībā tiek atklāti finanšu pārskatos. Altum nodrošina vienlīdzīgu attieksmi pret finanšu investoriem un aizdevējiem.